

L. Jāņotijums

31

**VENTSPILS AUGSTSKOLA
TULKOŠANAS STUDIJU FAKULTĀTE**

**PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS
PAR
PROFESIONĀLĀS STUDIJU PROGRAMMAS**

TULKOŠANA ANGLU – KRIEVU – LATVIEŠU VALODĀ

**TULKA UN TULKOTĀJA PROFESIONĀLĀS
KVALIFIKĀCIJAS IEGŪŠANAI**

**REALIZĀCIJU
2000./2001. UN 2001./2002.
AKADĒMISKAJOS GADOS**

Programmas direktors:
Dr. philol. asoc. prof. Jānis Sīlis

2003

APSTIPRINĀTS

VeA Tulkosanas studiju nodaļas
profesionālās studiju programmas

„Tulkosana angļu – krievu – latviešu valodā” sēdē 2003. g. 28.
janvārī, protokola Nr. _____

Studiju programmas padomes priekssēdētājs

(paraksts)

APSTIPRINĀTS

VeA Senāta Mācību komisijas sēdē 2003. g. 28. janvārī
Protokola Nr. _____

Mācību komisijas priekssēdētāja

(paraksts)

APSTIPRINĀTS

VeA Senāta sēdē 2003. g. 28. janvārī
Protokola Nr. _____

Senāta priekssēdētājs

(paraksts)

SATURS

1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi.....	4
2. Studiju programmas organizācija.....	6
2.1. Studiju programmas struktūras izmaiņas 2000./2001. un 2001./2002. akadēmiskajos gados.....	6
3. Studiju programmas praktiskā realizācija.....	7
3.1. Izmantotās studiju metodes un formas.....	7
3.2. Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības un to ietekme uz studiju darbu, studējošo iesaistīšana pētnieciskajos projektos.....	9
4. Vērtēšanas sistēma.....	10
4.1. Vērtēšanas metožu izvēles pamatojums.....	10
4.2. Rezultātu analīze.....	11
5. Studējošie.....	12
5.1. Studējošo skaits programmā.....	12
5.2. Studējošo aptaujas un to analīze.....	12
6. Studiju programmā nodarbinātais akadēmiskais personāls, tā atlases, atjaunošanas, apmācības un attīstības politika.....	13
6.1. Akadēmiskā personāla skaits.....	13
6.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība struktūrvienības mērķu un uzdevumu īstenošanai.....	13
6.3. Akadēmiskā personāla atlases, atjaunošanas, apmācības un attīstības politika.....	13
7. Studiju programmas līdzdalība projektos.....	14
8. Finansēšanas avoti, materiālās un informatīvās bāzes nodrošinājums..	16
9. Ārejie sakari.....	16
9.1. Saistība ar darba devējiem.....	18
9.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs....	18
10. Studiju programmas attīstības perspektīvas.....	19

Studiju programmas novērtējums 2000./2001. un 2001./2002. akadēmiskajos gados veikts atbilstoši LR MK 16.10.2001. noteikumu Nr. 442 2. pielikuma prasībām.

Ventspils Augstskolas Tulkosanas studiju fakultātes (turpmāk arī – VeA TSF) profesionālās studiju programmas „Tulkosana angļu – krievu – latviešu valodā” izveide detalizētāk aprakstīta 1999. gadā, kad akreditācijai tika gatavots studiju programmas pašnovērtējuma ziņojums, tāpēc šis pašnovērtējuma ziņojums aptver sekojošo divu akadēmisko gadu periodu un tajā aprakstīts būtiskākais, kas saistīts ar studiju programmas tālāko attīstību pēcakreditācijas periodā.

VeA TSF profesionālo studiju programmu „Tulkosana angļu – krievu – latviešu valodā” 1999. gada 5.-6. novembrī vērtēja starptautiska ekspertu komisija, kuras sastāvā bija profesors B. Robinsons (Sv. Marijas koledža, Londona), profesors A. Berdičevskis (Eizenštates Profesionālā augstskola, Austrija) un asociētā profesore A. Načisčione (Kultūras Akadēmija, Latvija). Pēc ekspertu atzinuma programma bez iebildumiem tika akreditēta uz maksimāli iespējamo termiņu – 6 gadiem.

1. Studiju programmas mērķis un uzdevumi

Programmas mērķis nākošajos divos akadēmiskajos gados saglabāts nemainīgs, tāpēc šeit sniedzam to formulējumā, kas ir pilnīgi identisks 1999. gada pašnovērtējuma ziņojuma tekstam, proti:

Nemot vērā Latvijas relatīvi nelielo tulkosanas darba tirgu, kurā tuvākajā nākotnē nav paredzama izteikta specializācija, programmas mērķis ir sagatavot kvalificētus tulkus / tulkotājus darbam

- Latvijas valsts un pašvaldību iestādēs,
- privātās tautsaimnieciskās struktūrvienībās kā Latvijā, tā arī ārzemēs, tajā skaitā arī Eiropas Savienības valstīs, kā tas notiks pēc Latvijas paredzamās iestāšanās ES 2004. gadā vai vēlāk (atkarībā no 2004. gada septembra referenduma rezultātiem);
- tulkosanas darbam ES institūcijās (pēc Latvijas iestāšanās).

Formulētā mērķa īstenošanai programmas absolventiem

1. Jāspēj profesionāli veikt mutiskās (sinhronās un konsekutīvās) un rakstiskās tulkosanas darbus augšminētajās Latvijas un ārvalstu institūcijās.
2. Izmantojot studiju procesā iegūto informatīvo bāzi, kā arī apgūto profesionālo prasmju un iemaņu kompleksu, jāspēj konkurēt tulkosanas pakalpojumu darba tirgū un operatīvi reaģēt uz šī tirgus pieprasījuma/piedāvājuma izmaiņām.
3. Jāspēj sekmīgi turpināt atbilstoša un līdzīga profila izglītību citās augstākajās mācību iestādēs (kā to sekmīgi pierādījuši 2000./2001. un 2001/2002. akadēmisko gadu absolventi).

3. Jāspēj sekmīgi turpināt atbilstoša un līdzīga profila izglītību citās augstākajās mācību iestādēs (kā to sekmīgi pierādījuši 2000./2001. un 2001/2002. akadēmisko gadu absventi).

Arī programmas uzdevumi vērtējuma periodā saglabājušies nemainīgi, proti:

1. Sniegt studentiem nepieciešamās teorētiskās zināšanas, kā arī praktisku iemaņu un prasmju kompleksu sekmīgam profesionālam darbam Latvijas republikas valsts un pašvaldību iestādēs, Eiropas un pasaules līmeņa struktūrās, kā arī dažādu īpašuma formu Latvijas un ārvalstu uzņēmumos/kopuzņēmumos par
 - a) tulkiem un tulkotājiem, kā arī
 - b) referentiem, palīgiem un citiem ar dzimtās valodas un apgūto svešvalodu zināšanām saistītiem amatiem.
2. Nodrošināt pamatstudiju un īpašu papildstudiju kursu apguvi, kas ļauj turpināt izglītību augstākā akadēmiskā līmenī.
3. Nodrošināt studiju kvalitātes atbilstību Eiropas u.c. ekonomiski attīstīto pasaules valstu augstskolu attiecīgu studiju programmu līmenim, pilnveidojot mācību procesa metodisko, zinātnisko un materiāli tehnisko nodrošinājumu, ceļot docētāju kvalifikāciju un veicinot sadarbību ar citām valsts un ārvalstu augstskolām kā docētāju, tā arī studentu jomā.
4. Pētot pieprasījuma izmaiņas un prognozējot pieprasījuma/piedāvājuma attīstību tulkošanas pakalpojumu darba tirgū, savlaicīgi pārkārtot programmas saturu un pasniegšanas metodes atbilstoši jaunajai situācijai.
5. Veidot pēc iespējas ciešāku studiju procesa saistību ar reālo tulkošanas praksi, nodibinot kontaktus ar potenciālajiem darba devējiem un studiju gaitā iepazīstinot studentus ar tulkošanas pakalpojumu veikšanas specifiku konkrētos uzņēmumos un iestādēs.
6. Veikt zinātnisko darbību tulkošanas studiju, terminoloģijas u.c. ar tulkošanas specifiku saistītu lietišķo pētījumu nozarēs, iesaistot šajās aktivitātēs kā docētājus, tā arī studentus.

Atbilstoši vērtējamās studiju programmas 1999./2000. akadēmiskajā gada akreditācijas nosacījumiem, profesionālā programma "Angļu – krievu – latviešu valodu specializācijas tulkošanas studijas" tulka un tulkotāja profesionālās kvalifikācijas iegūšanai joprojām paredzēta 8 semestriem (7 studiju semestriem un 1 prakses semestrīm).

Vienīgais iespējams studiju veids joprojām ir klātiene un pilna laika studijas.

Atbilstoši akreditācijas nosacījumiem, programma saglabājusi iepriekšējo struktūru: tā sastāv no trim daļām – obligātās daļas, obligātās izvēles jeb (šīs programmas gadījumā) specializācijas daļas un brīvās izvēles daļas.

1) Obligātā daļa pašreiz ir 79 kredītpunktu apjomā. Šajā daļā ietilpst tulkojumzinātnes un valodniecības kursi; studiju kursi profesionālās kompetences paaugstināšanā svešvalodās (angļu, vaču/franču un krievu valodās); valstmācības kursi; ekonomikas un jurisprudences u.c. kursi, kuru apguve veido nepieciešamo informatīvo pamatu tulkošanai profesionālā līmenī.

2) Obligātās izvēles jeb specializācijas daļa pēc veiktajā izmaiņām (sk. zemāk) pašlaik ir 66 kredītpunktu apjomā – izmaiņas nav skārušas šīs daļas kredītpunktu kopapjomu. Šajā daļā ir praktiskās tulkošanas kursi rakstiskajā, konsekutīvajā un sinhronajā tulkošanā, lai apgūtu profesionālās iemaņas visās trijās specializācijas valodās, kā arī kursi, kas lietišķās sarunvalodas līmenī dod iespēju lietot franču vai vācu valodas.

3) Brīvās izvēles daļa pagaidām saglabāta nemainīgā (16 kredītpunktu) apjomā (tuvākajā nākotnē plānots šīs daļas īpatsvaru samazināt). Šajā daļā tiek piedāvāta padziļināta lietišķās trešās svešvalodas tālāka apguve pēc obligātā apjoma apgūšanas, kā arī psiholoģija, kultūras vēsture, mūsdienu dabaszinātņu pamatproblēmas, ārzemju literatūras vēsture, tiesību pamati, u.c.

Kopējais iegūstamo kredītpunktu skaits vērtējamajā periodā – 161.

2. Studiju programmas organizācija

2.1. Studiju programmas struktūras izmaiņas 2000./2001.un 2001./2002. akad. gados

Studiju programmā 2. semestrī tiek iekļauts lekciju kurss "Tulkoto tekstu rediģēšana latviešu valodā" (2KP), jo konstatēts, ka vidusskolā iegūtā dzimtās valodas prasme ir nepietiekama kvalitatīvai tulkošanai.

8. semestra tulkošanas eksāmenu rezultāti atkārtoti apstiprina, ka nepieciešama krievu valodas komponenta iekļaušana agrīnākā tulkošanas iemaņu apgūšanas posmā, tāpēc kursu "Rakstiskā tulkošana A-K-A" komplekss tiek sadalīts šādi: 4.semestrī – "Rakstiskā tulkošana A-K" (4KP); 5. semestrī – "Rakstiskā tulkošana A-K-A" (4KP); 6. semestrī - "Rakstiskā tulkošana A-K/K-A" (4KP).

Tiek konstatēts, ka vēlams samazināt angļu rakstu valodas apgūšanas intensitāti, vienlaicīgi saglabājot materiāla apjomu un vēlākā studiju posmā pastiprinātu uzmanību pievēršot t.s. *academic writing* aspektam, tāpēc kurss "Rakstu valodas prakse" studiju programmā tiek pārveidots šādi: 1. semestrī – "Rakstu valodas prakse I" (1KP); 5. semestrī - "Rakstu valodas prakse II" (1KP).

Kursiem "Mūsdienu krievu valoda" 2. semestrī un "Krievu valoda uzņēmējdarbībā" 4. semestrī tiek mainīts gala pārbaudījuma veids – eksāmens, jo katrs no šiem kursiem ir lielāka mācību posma nobeigums.

Kurss "Tulkošanas teorija" tiek pārcelts no 8. semestra uz 6. semestri, jo šis kurss ir pamats diplomdarbu teorētiskajai daļai, tāpēc tā līdzšinējā lasīšana paralēli diplomdarba rakstīšanai uzskatāma par novēlotu.

Šāda paša iemesla dēļ diplomdarba semināri tiek sadalīti šādi: 6. semestrī – "Diplomsemināri I" (1KP); 8. semestrī - "Diplomsemināri II" (7KP).

Lai optimizētu proporcijas starp darbu auditorijā un studentu patstāvīgo darbu, studiju programmas brīvās izvēles jeb specializācijas daļā tiek veiktas sekojošas izmaiņas, kuras kvantitatīvi atspoguļojas arī kreditpunktos:

1. "Praktiskā tulkošana III" – no 5KP uz 6KP;
2. "Praktiskā tulkošana IV" – no 5KP uz 6KP;
3. "Sinhronā tulkošana I" – no 3KP uz 4KP;
4. "Konsekutīvā tulkošana II" – no 1KP uz 2KP;
5. "Sinhronā tulkošana II" – no 3KP uz 2KP;
6. "Konsekutīvā tulkošana III" – no 0KP uz 2KP;
7. "Praktiskā tulkošana A-L-A" – no 3KP uz 2KP;
8. "Praktiskā tulkošana A-K-A" – no 3KP uz 2KP

3. Studiju programmas praktiskā realizācija

3.1. Izmantotās studiju metodes un formas

Studiju programma tiek realizēta kā pilna laika dienas studiju programma, līdz ar to galvenās metodes ir darbs kontaktstundās docētāja vadībā un patstāvīgais darbs ārpus nodarbību laika. Kā kontaktstundu formas tiek

izmantotas praktiskās nodarbības un lekcijas, konsultācijas, kā arī semināri un kolokviji. Patstāvīgais darbs tiek paredzēts kā darbs bibliotēkā un mediatēkā (video un audio ieraksti).

Gandrīz visās lekcijās bez pasniedzēja vienpusējas informācijas pasniegšanas verbālā un uzskates līdzekļu formā tiek izmantoti pārrunu un diskusiju iestarpinājumi, dažkārt arī viedokļu noskaidrošana. Turpmāk šādām interaktīvajām metodēm būs regulāra vieta lekcijās.

Semināros tiek veicināta studentu patstāvīgi iegūtās papildinformācijas izmantošana izraudzītajā tēmā; šāda informācija parasti koncretizē vai ilustrē vispārīgos jautājumus un problēmas.

Praktiskajās nodarbībās, īpaši rakstiskajā tulkošanā, studenti un pasniedzējs sagādā maksimāli lielāku daudzumu uzzīnu literatūras, lai nodarbības noritētu saturīgāk. Vēl lielāka efektivitāte būtu tad, ja dažas rakstiskās tulkošanas nodarbības notiku datorklasē. Praktiskās nodarbības ietver ļoti plašu un daudzveidīgu metodisko paņēmienu klāstu: pāru darbs, grupu darbs, prezentācijas, īsu runu teikšana, redīģēšana u.c. . Studentu uzstāšanās ar prezentācijām tiek uzņemta video, lai pēc tam grupa tās analizētu. Studenti arvien vairāk klūst par nodarbību līdzautoriem, veidojot uzdevumus lasīšanas un leksikas pārbaudei. Pasniedzēji palīdz studentiem veidot patstāvīgā darba prasmes, strādājot ar vārdnīcām, enciklopēdijām un internetu. Mutiskās tulkošanas un fonētikas nodarbībās tiek izmantotas visas tehniskās iespējas – lingafonijas kabinets un tulkošanas kabīnes.

Bez iepriekš minētajām metodēm programmas studiju kursos tiek izmatoti arī kursa projekti. Projektu metodisko pusi gan vēl jāpilnveido, lai projekti dotu lielāku praktisko labumu, piemēram, nelielu specializētu vārdnīcu formā, bet nākotnē – kā papildināma vienota datu bāze. Studenti izstrādā arī referātus un kursa darbus, to tēmas mācībspēkiem ir jāformulē tā, lai maksimāli samazinātu plāgiāta iespējas (pārkopēšanu no interneta). Lai studējošajiem atvieglotu mācību procesu, mācībspēki ir izstrādājuši lekciju materiālus vai izdales materiālus, apkopojuši speciālo bibliogrāfiju par kursu vai atsevišķām tēmām. Tulkošanas nodarbību organizēšanā ir vērojami uzlabojumi, taču pasniedzējiem vēl jāpilnveido darba metodes, lai nodarbībās panāktu visu studentu aktīvu darbu.

Nākotnē būtu ieteicams aktīvāk organizēt regulāras tikšanās ar praktizējošiem tulkotājiem un tulkiem, lai studējošos iepazīstinātu ar reālo situāciju darba tirgū.

Kā ārpusnodarbību papildus pasākumi, kas saistīti ar mācību procesu, minami sekojošie:

- Mācību ekskursijas uz potenciālajām prakses vietām (piemēram, 2001. gadā lektore Ieva Vizule organizēja mācību ekskursiju TA2

studentiem uz uzņēmumu SIA „Ventbunkers”, kur studenti iepazinās ar ražošanas procesu un ar tulka darbu uzņēmumā.

- Vieslektoru uzaicināšana specifisku ar studiju programmu saistītu jautājumu izskatīšanai
- Semināri vai konferences ar studiju programmai tuvām tēmām
- Neformāli pasākumi studiju priekšmetu padziļinātai un konkrētai apguvei (tradīciju vakari, konkursi, interešu grupas).

3.2. Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības un to ietekme uz studiju darbu, studējošo iesaistīšana pētnieciskajos projektos

Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība lielā mērā ir saistīta ar specializāciju programmas ietvaros, ar lasītajiem lekciju kursiem un nodarbībām. Piemēram, asoc. prof. Jānis Sīlis un asoc. prof. Juris Baldunčiks piedalījušies starptautiskās konferencēs ar referātiem par tulkošanas teorijas un, attiecīgi, terminoloģijas jautājumiem.

Līdz galam oficiāli nenoformētajā VeA un Ventspils tirdzniecības ostas projektā „Ostas terminoloģija” piedalījušies gan programmas mācībspēki, gan studenti. Projekta ietvaros 2001./2002. akad. g. tika uzrakstīti un aizstāvēti divi diplomdarbi par ostas terminoloģijas problēmām.

Studiju programmas un arī visas fakultātes ietvaros ir uzsākts darbs pie apjomīga projekta „Latvijas nacionālās reālijas un to standartizētie nosaukumi angļu, vācu, franču un krievu valodā”. Ar projektu saistītās tēmas savā pētniecības darbā iekļāvuši gan mācībspēki, gan studenti: 2000./2001. un 2001./2002. akad. g. uzrakstīti un aizstāvēti trīs diplomdarbi.

2001./2002. akadēmiskajā gadā TSF docētāju pētnieciskā darbība bija saistīta arī ar seno tekstu datu bāzes veidošanu (asoc. Prof. M.Baltiņa), kas varētu noderēt kā princips nacionālo reāliju datu bāzes veidošanā. Šis projekts veidojas kā TSF dažādu katedru docētāju kopīgs projekts, kura īstenošanā paredzams iesaistīt arī studentus.

2000./2001. g. studējošie tiešā veidā nebija iesaistīti pētnieciskajos projektos, jo VeA nav pētniecības darbam paredzētas bāzes – kopīgas tēmas, vietas, kur šī tēma tiek izstrādāta utt. Tomēr par studentu pētniecisko darbību var uzskatīt diplomdarbu rakstīšanu, kas notiek TSF docētāju vadībā un zināmā mērā ir saistīti ar to zinātniskajām interesēm. Piem., asoc. prof. Juris Baldunčiks vada darbus, kuros būtiski ir terminoloģijas veidošanas un attīstības jautājumi. Asoc. prof. Jānis Sīlis vada diplomdarbus, kuru tēmas saistītas ar sinhronās un konsekutīvās tulkošanas problēmām, tulkojuma elementu standartizācijas jautājumiem un tulkošanas sociolinguistiku.

4. Vērtēšanas sistēma

4.1. Vērtēšanas metožu izvēles pamatojums

Studentu zināšanu vērtēšanas vispārējo kārtību un vērtējumu 10 punktu sistēmā Ventspils Augstskolā reglamentē nolikums „Pārbaudījumu organizēšanas kārtība un studentu zināšanu vērtēšana Ventspils Augstskolā” (apstiprināts ar VeA Senāta lēmumu Nr.18 22.09.98.), kas nosaka studentu un docētāju pienākumus un tiesības kursu noslēguma pārbaudījumu organizēšanā un studentu akadēmisko sekmju vērtēšanā. Konkrētas prasības pārbaudījumiem un kredītpunktu iegūšanai ietvertas kursu aprakstos. Ar tiem katra semestra sākumā docētāji iepazīstina studentus, norādot arī semestra laikā plānoto pārbaudes darbu skaitu, pārbaudes formas u.c. prasības formatīvajai vērtēšanai. Semestra laikā organizēto kārtējo pārbaudījumu forma, skaits un apjoms ir atkarīgi no katras kursa pasniedzēja profesionālās kompetences un vienlaikus akadēmiskās brīvības īstenošanas, tomēr ievērojot VeA noteikto pārbaudes darbu minimumu, kuru novērtēšana iekļauta docētāja darba slodzē.

Studentu zināšanu, prasmju un iemaņu vērtēšana nedaudz atšķiras teorētiskajos un praktiskajos kursoš – gan priekšmetu specifikas, gan studentu skaita dēļ. Teorētiskajos kursoš semestra laikā studenti izstrādā rakstiskus noteikta apjoma individuālos uzdevumus: pētījumus, ziņojumus, ar kuriem uzstājas semināra nodarbībās. Kā tēmu noslēguma pārbaudījuma forma tiek izmantotas arī tematiskas esejas. Praktiskajās nodarbībās studentu prasmju un iemaņu vērtēšanai galvenokārt tiek izmantoti t.s. snieguma uzdevumi, kurus novērtē pasniedzēji, grupas biedri vai paši studenti pēc noteiktiem kritērijiem. Tas attiecas uz tulkošanas, rakstu darbu prakses, lietišķās sarakstes (angļu valodā) u.c. kursiem. Tieki izmantota arī t.s. ‘vērtēšanas mapes’ (*assessment portfolio*) prakse kursoš, kuros atbilstoši mācību plānam gala novērtējums ir ‘ieskaītīs/ neieskaītīs.’ Praktiskajās nodarbībās tiek organizēta studentu darbu reflektīva analīze, kas mērķtiecīgi veido un nostiprina studentu pašvērtējuma prasmes un iemaņas. Studentu zināšanu pārbaudei tiek izmantoti arī rakstiski kontroldarbi, galvenokārt satura orientēto rakstisko tulkojumu izvērtēšanai un kļūdu novēršanai.

Kaut arī programmas kursu ietvaros izmantotās pārbaudes formas ir objektīvas un daudzveidīgas, būtu vēlama radniecīgo kursu vērtēšanas vienotu principu un kritēriju izstrāde un ieviešana. Līdz šim notikušas docētāju savstarpējas apspriedes, konsultācijas un mutvārdu vienošanās šajos jautājumos, lai vērtēšanas sistēmu padarītu pēc iespējas demokrātiskāku, objektīvāku un efektīvāku gan no docētāju, gan studentu viedokļa.

4.2. Rezultātu analīze

Ventspils Augstskolā mācību un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas un konsekventi pielietotas akadēmiskajā praksē. Zināšanu un prasmju līmeņa noteikšanai tiek vērtētas svešvalodu zināšanas, izvēlētās specialitātes profesionālās zināšanas un vispārējās intelektuālās spējas, tai skaitā arī spējas patstāvīgi apgūt uzdoto mācību vielu.

Studiju rezultātus VeA vērtē pēc diviem rādītājiem: kvalitatīvā un kvantitatīvā. Kvalitatīvais vērtējums, izmantojot 10 punktu skalas kritērijus, kur 10 ir augstākais novērtējums, bet 4 (gandrīz viduvēji) ir zemākais sekmīgais vērtējums.

Kvantitatīvais rādītājs - studiju priekšmeta apjoms kredītpunktos.

Ar atzīmi novērtē eksāmenus, kursa darbus un projektus, praksi, kā arī ieskaites tajos studiju priekšmetos, kuros eksāmens nav paredzēts.

Katrā semestrī iegūstamo kredītpunktu summa tiek norādīta studiju plānā. Izpildīto darbu kvantitatīvi novērtē katru semestri un studiju gadu, tādējādi kontrolējot studenta izpildītā darba apjoma atbilstību studiju plānā paredzētajam.

Auditoriju nodarbībās un patstāvīgajās studijās iegūto zināšanu un prasmju kontrolei jābūt regulārai visu semestri. Katrs pasniedzējs savā studiju priekšmetā semestra laikā regulāri kontrolē studentu zināšanas, izmantojot studiju priekšmeta programmā un kursa aprakstā norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājas darbi, referāti, kolokviji, prezentācijas utt.).

Priekšmeta studijas tiek uzskatītas par sekmīgām, ja priekšmeta programmā noteiktās prasības tiek izpildītas saskaņā ar pasniedzēja noteikto kursa standartā, līdz pārbaudījuma perioda beigām, ja nav noteikts citādi,(piem., saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums).

Mācību prakses vada un koordinē pasniedzējs - prakses vadītājs. Prakse jāaizstāv termiņā, kurš norādīts prakses dokumentācijā.

Pārbaudījumu rezultātus vērtē: ar atzīmi (10 ballu skalā) vai bez atzīmes (ieskaitīts, neieskaitīts).

Pārbaudījuma vērtējums jāieraksta kontrollapā. Pārbaudījuma veids noteikts katra studiju priekšmeta programmā.

Regulārs darbs semestrī ietekmē galīgo vērtējumu studiju priekšmetā. Pasniedzējam ir tiesības noteikt prasības sekmīgām priekšmeta studijām. Ar tām studentus iepazīstina, uzsākot kārtējo semestri. Prasības ir atkarīgas no studiju priekšmeta īpatnībām un studiju organizācijas tajā. Veids, kā veicina VeA studentu aktivitāti akadēmiskajā un pētnieciskajā darbā, ir Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja, Latvijas Tranzīta biznesa asociācijas prezidenta Aivara Lemberga personālās stipendijas VeA labākajiem studentiem. Stipendijas pirmo reizi tika pasniegtas 2001. Gada 26.septembrī 4 studentiem. 2002. gada 4.martā a/s "Ventspils Nafta" iedibināja personālo stipendiju piešķiršanas tradīciju VeA labākajiem studentiem.

Vērtējot 2000./2001. m.g. un 2002./2002. m/g rezultātus, vērojama tendence, ka apmēram 1/5-1/6 daļa studentu kārto eksāmenu vai ieskaiti vēlāk nekā grupas pamatdaļa. Lai precīzāk varētu konstatēt iemeslus un atklāt mācību metožu un formu atbilstību vērtējumam, būtu vēlams ieviest kontrollapās aili, kurā tiek fiksēts iemesls, kāpēc pārbaudījums kārtots vēlāk (slimība, pārāk liels vielas apjoms, nesekmīgs rezultāts vai nepietiekami ilgs laiks, lai sagatavotos pārbaudījumam u.c.)

Pasniedzēju starpā būtu vēlams konsultēties par konkrētākiem vienotiem vērtēšanas kritērijiem.

5. Studējošie

5.1. Studējošo skaits programmā

- * studējošo kopskaits – 86 studenti 2000./2001. akad. gadā un 103 studenti 2001./2002. akad. gadā
- * I kursā imatrikulēto skaits – 24 studenti 2000./2001. akad. gadā un 35 studenti 2001./2002. akad. gadā;
- * absolventu skaits – 16 absolventi 2000./2001. akad. gadā un 19 absolventi 2001./2002. akad. gadā.

5.2. Studējošo aptaujas un to analīze

Vairums pasniedzēju savu kursu beigās veic studentu aptaujas, lai uzzinātu studentu viedokli un to ņemtu vērā turpmākajā darbā. Visumā studenti pozitīvi vērtē kursu saturu un pasniegšanas metodes, tomēr gadās arī lietišķi priekšlikumi. Piem., 2001. gada beigās studenti vēlējās lietišķās angļu valodas kursā vairāk izmantot aktuālu materiālu no preses, kā arī vairāk laika veltīt CV veidošanai lietišķās sarakstes kursā. Atsevišķi studenti mēdz norādīt uz zināmu vienmūžību nodarbībās un izdales materiālu sliktu kvalitāti.

Aptaujas parāda, ka studenti mācību vielu apgūst, pārsvarā balstoties uz pasniedzēja izdalīto materiālu un ne vienmēr izmantojot papildu literatūru nepieciešamajā apjomā. Atsevišķi studenti norāda, ka sagatavošanās nodarbībām aizņem pārāk daudz laika. Būtu vērts izpētīt, kā studenti strādā ārpus lekcijām un nodarbībām, kāds ir laika patēriņš un kādas darba formas viņi izmanto.

6. Studiju programmā nodarbinātais akadēmiskais personāls

6.1. Akadēmiskā personāla skaits

- akadēmiskā personāla kopskaits - 13,
- akadēmiskais personāls ar habilitētā doktora grādu - 1;
- akadēmiskais personāls ar zinātnes doktora grādu - 5,
- akadēmiskais personāls ar maģistra grādu – 5;
- maģistranti – 2.

6.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība struktūrvienības mērķu un uzdevumu īstenošanai:

Visi rakstiskās un mutiskās tulkošanas studiju kursu docētāji ir ar akadēmisko un profesionālo tulkošanas pieredzi un iespēju robežās turpīna tulka un tulkotāja praksi.

Asoc. prof. Maija Baltiņa un asoc. prof. Jānis Sīlis ir Latvijas Republikas Valsts prezidentes Valsts valodas komisijas locekļi; asoc. prof. Jānis Sīlis no 1999. gada ir AIKNC studiju programmu kvalitātes novērtēšanas eksperts un starptautisku ekspertu komisiju priekšsēdētājs, vērtējot Latvijas valsts un privāto augstskolu tulkošanas studiju programmas, filoloģijas studiju programmas un svešvalodu pasniedzēju sagatavošanas programmas; asoc. prof. Juris Baldunčiks ir IITF (Starptautiskā terminoloģijas pētniecības institūta) biedrs; lekt. Ilze Straupmane – ISEC angļu valodas eksāmena komisijas eksperte. 2002. gada jūnijā Dr. philol. J. Sili Latvijas Universitātes Valodniecības profesoru padome uz 6 gadiem ievēlēja par Ventspils Augstskolas asociēto profesoru salīdzināmās un sastatāmās valodniecības apakšspecializācijā.

6.3. Akadēmiskā personāla atlases, atjaunošanas, apmācības un attīstības politika

Ventspils Augstskola ir reģionālā augstskola, tādēļ kvalificēta personāla piesaiste ir samērā liela problēma. Studiju programmas un fakultātes vadība dara visu iespējamo, lai sekmētu jau esošo mācībspēku tālāko

kvalifikācijas celšanu un aicina perspektīvus docētājus no citām augstskolām. Tiek atbalstīta docētāju piedalīšanās kvalifikācijas celšanas kurso, piemēram, 3 programmas mācībspēki apmeklēja Orhusas augstskolas rīkotos kursus (2001./2002. akad. g.) par lietišķo tekstu tulkošanas teoriju un praksi.

Akadēmiskais personāls tiek komplektēts saskaņā ar studiju programmas vajadzībām, izmantojot augsti kvalificētu pasniedzēju darbu. Akadēmiskais personāls tiek papildināts, pieaugot studējošo skaitam un pasniegto priekšmetu skaitam. Pieņemot darbā jaunu docētāju, tiek izsludināts konkurss uz vakanto vietu un pretendentiem organizēta atklātā nodarbība, kurā asistē ieinteresētie augstskolas docētāji un administrācijas pārstāvji. Darbā pieņemtais docētājs tiek informēts par tālākizglītības iespējām gan pedagoģiskās, gan profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanai. Pedagoģiskās kvalifikācijas celšanai tiek izmantotas gan studijas maģistrantūrā LU un citās augstskolās, kā arī speciāli kursi pedagoģijā. Profesionālās kvalifikācijas celšanai tiek izmantoti galvenokārt sadarbības projekti ar citām augstskolām un ar izglītību saistītām iestādēm.

Kultūrvēstures, psiholoģijas un filozofijas zināšanu padziļināšanai augstskolas docētāji izmantojuši Ventspils Tālākizglītības institūta kursus, ko vadījuši kvalificēti speciālisti (Dr. psych. V. Reņģe, Dr. phil. A. Rubenis, Dr. hist. H. Tumans, Dr. hab. art. O. Spārītis)

2000./2001. g. kvalifikāciju dažāda veida kurso un semināros paaugstinājuši: (2 pasniedzēji Moderno valodu un starpkultūru komunikācijas katedrā un Anglistikas katedrā)

2001./2002. g. (2 pasniedzēji Moderno valodu un starpkultūru komunikācijas katedrā un Anglistikas katedrā)

7. Studiju programmas līdzdalība projektos

7.1. Ziemeļvalstu Ministru Padomes strukturālā fonda *NorFA* (*Nordic Academy of Advanced Study*) līdzekļi bija sekmīgi piesaistīti akadēmiskās un zinātniskās sadarbības projekta “Salīdzinošās tulkošanas studijas” realizācijai, kura ietvaros VeA 2000./2001. gadā sadarbojās ar Agderas Augstskolu (Norvēģijā) un Joensuu Universitātes (Somijā) Savonlinnas Tulkošanas studiju institūtu (projekta koordinators - VeA). Šī projekta ietvaros 2002. gada septembrī Ventspils Augstskolā notika divu nedēļu starptautisks seminārs ar visu triju augstskolu pasniedzēju un studentu piedalīšanos.

7.2. Projekts "Latvijas nacionālo reāliju standartizēts tulkojums Eiropas Savienības oficiālajās valodās":

Latvijas nacionālo reāliju (valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju struktūrvienību, dienestu, amatu un dienesta pakāpju, reliģisko, politisko, finansu izglītības, kultūras, sporta u.c. institūciju, organizāciju un objektu, administratīvi teritoriālo vienību, naudas, valsts svētku, svinamo dienu, etnogrāfijas un folkloras, vēstures, ģeogrāfisko nosaukumu) standartizēta tulkojuma nodrošināšana nozīmīgākajās (vēlāk – visās) ES oficiālajās valodās. Ventspils Augstskolas Tulkošanas studiju fakultāte un konkrētā studiju programma (atbildīgais – J. Sīlis, projektā piedalās M. Baltiņa un J. Baldunčiks u.c. VeA TSF docētāji) 2001./2002. akadēmiskajā gadā īsteno priekšdarbus šī projekta realizēšanā, kas reāli būs iespējams sadarbībā ar potenciāli veidojamo Valsts valodas komisijas Valodas kontaktu apakškomisiju, Saeimas un Valsts kancelejas struktūrām, Ārlietu ministriju, LU, LLU. Latvijas Nacionālo bibliotēku, Latvijas Institūtu un Tulkošanas un terminoloģijas centru (TTC). Pirmie šī projekta rezultāti, kas saistīti ar Latvijas nacionālo reāliju nomenklatūras apzināšanu un sistematizāciju (asoc. prof. M. Baltiņa kopā ar kolēģiem) gaidāmi 2002. gada beigās.

7.3. Projekts „Tulkošana Ventspilij Internetā”: kopš 2000. gada sākuma programmas docētāji kopā ar studentiem veikuši un turpina veikt tulkošanas un redīģēšanas darbu no latviešu valodas angļu un krievu valodās Ventspils Interneta mājas lapai, no 2002. gada 1. augusta – Ventspils portālam.

7.4. Ar oficiālu līgumu pagaidām nenoformētais, bet 2001./2002. akad. gadā aizsāktais terminoloģiskais un leksikogrāfiskais projekts sadarbībā ar Ventspils Tirdzniecības ostu "Ostas terminu vārdnīca angļu, vācu, krievu un latviešu valodās", kura ietvaros izstrādāti un aizstāvēti vairāki diplomdarbi.

7.5. Studiju programmas docētāji un studenti vērtējamajā periodā regulāri nodrošinājuši ar līgumiem noformētus mutiskās un rakstiskās tulkošanas pakalpojumus Ventspils Domei, pašvaldības uzņēmumiem, Ventspils Brīvostas pārvaldei, ostas termināliem „Ventspils Nafta”, „Ventbunkers”, Ventspilī notiekošām starptautiskām konferencēm, Ventspils uzņēmumu pārstāvniecībai ikgadējā Starptautiskajā Naftas nedēļā Londonā u.c. līdzīga līmeņa pasākumos.

Tomēr kritiski jāatzīst, ka studiju programmas iesaistīšanās jaunos projektos līdz šim ir bijusi nepietiekama, tāpēc tuvākajā nākotnē jāintensificē studiju programmas darbs pie jauniem projektiem. Jau

nākamajā akadēmiskajā gadā plānota sadarbība ar Laurea Polytechnic augstskolu Somijā pie latviešu valodas mācīšanas kurga Internetā. Programmas docētāji kopā ar kolēgiem no Somijas, Spānijas un Polijas plāno piedalīties ES Leonardo da Vinči programmas Valodas kompetences projektā (specializētā saturā un angļu – latviešu valodas integrētā apmācība), kā arī ES Leonardo da Vinči projektā „Mācību saturs un vērtējums angļu valodā specializētiem nolūkiem” (kopā ar augstskolām no Igaunijas, Lietuvas, Apvienotās Karalistes un Dānijas).

8. Finansēšanas avoti un infrastruktūras nodrošinājums

Ventspils Augstskola ir valsts augstskola, bet akreditācijas momentā un kopš augstskolas dibināšanas VeA un arī konkrētā studiju programma pilnībā tika finansēta no Ventspils pilsētas pašvaldības budžeta līdzekļiem. 2000./2001. akadēmiskajā gadā blakus pilsētas finansējumam tika panākts arī valsts finansējums, pamatojoties uz Latvijas Republikas Ministru Kabineta 1997. gada 23. jūlija rīkojumu Nr. 384 un 1997. gada 1. septembra līgumu starp LR MK un Ventspils pilsētas domi “Par Ventspils Augstskolas finansēšanu”, finansējumam no valsts budžeta vajadzēja sākties no 1999.gada 1.janvāra. 2001./2002. akadēmiskajā gadā valsts finansējuma īpatsvars pieauga. Jau pastāvošajiem diviem (valsts un pašvaldības) finansējuma avotiem pievienojās vēl divi – fizisko un juridisko personu iemaksas, jo studiju programmā tika uzsākta t.s. „maksas” studentu uzņemšana. 2001./2002. akadēmiskajā gadā 24 jaunuzņemtie studenti tika finansēti no valsts budžeta, bet 11 bija „maksas” studenti.

Studiju procesa nodrošināšanai tulka – tulkotāja profesionālo augstāko studiju programmā tiek izmantota Ventspils Augstskolas materiālā un informācijas tehnoloģijas bāze. Nodarbības studiju programmā studējošajiem notiek Ventspils Augstskolas I un II korpusa telpās Ventspilī, Inženieru ielā 101. Studējošie mācību procesā izmanto Ventspils bibliotēku un tās VeA filiāli (VeA bibliotēka kopš 2000./2001. atrodas augstskolas II korpusā un tās platība ir seškārtīgi palielinājusies, salīdzinājumā ar sākotnējo), lingvistikas kabinetu ar 12 studentu un 1 docētāja darba vietām (šajā kabinetā studentu un pasniedzēja vajadzībām paredzēti 13 magnetofoni, videomagnetofons, multimēdijs dators un satelīttelevīzijas uztvērējs). Lingvistikas datorlaboratorija ar 12 studentu darba vietām (12 multimēdiju datori ar CD ROM iekārtām), kur studenti var strādāt ar interaktīvajām valodu apmācību un citām mācību programmām, 2000./2001. akadēmiskajā gadā tika pārcelta uz II korpusa

telpu pie jaunās bibliotēkas un tagad pieejama visiem VeA studentiem. Šī laboratorija tiek izmantota gan nodarbību laikā, gan studentu patstāvīgajam studiju darbam. Vērtējamajā periodā VeA ir 4 datorklases ar 120 datoriem atbilstošu informatīvo nodrošinājumu, kā arī pastāvīgu pieslēgumu Internetam. VeA docētājiem un studentiem ir savas e-pasta adreses, augstskolas interneta, intraneta un vēstkopu serveris tiek nemitīgi paplašināts un pilnveidots.

VeA datornodrošinājuma pakāpe ir viena no visaugstākajām valstī: primajos akadēmiskajos gados uz katriem 3-4 studentiem bija viens dators, tagad studentus skaits uz 1 datoru nedaudz palielinājies. Ar savu datoru nodrošināts arī katrs pasniedzējs. Pašlaik aktuāls jautājums ir visa iespaidīgā aparatūras klāsta nodrošināšana ar atbilstošu programmatūru – speciālām tulkošanas programmām, kā arī programmām valodu apguvei dažādos līmeņos.

Visi VeA bibliotēkā esošie izdevumi fiksēti elektroniskajā katalogā, ir automatizēta arī lasītāju apkalpošana. Visu bibliotēkas darbības sfēru automatizāciju nodrošina sistēma IT ALISE.

Bibliotēkas fondu 2002. gada beigās veido vairāk kā 14 000 sējumi un 460 audiovizuālie materiāli (audio un videokasetes, CD-ROM) valodniecībā, tulkojumzinātnē, literatūrzinātnē, uzņēmējdarbībā, mikroekonomikā, makroekonomikā, finansēs, tirgzinībā, jurisprudencē, filozofijā, psiholoģijā u.c.

Apmēram 7000 izdevumu ir svešvalodās. Bibliotēkas fondu papildināšanu veic attiecīgo programmu docētāji, izmantojot jaunākos izdevniecību reklāmu katalogus.

Bibliotēkas lasītājiem ir pieeja starptautiskām pilntekstu datu bāzēm, kuras nodrošina līgums ar Latvijas Bibliotēku konsorciju. Lasītājiem ir iespēja izmantot arī Latvijas bibliotēku vienoto lasītāju karti, kas nodrošina iespēju klūt par abonentu Latvijas nozīmīgākajās zinātniskajās un akadēmiskajās bibliotēkās (Nacionālajā bibliotēkā, Misiņa bibliotēkā, LZA Fundamentālajā bibliotēkā, LU Fundamentālajā bibliotēkā, RTU bibliotēkā, LLU bibliotēkā u.c.).

Bibliotēkas tālākai attīstībai VeA budžetā katru gadu paredzēts nozīmīgs finansējuma apjoms. Tomēr, ņemot vērā atbilstošā profila ārzemju augstskolu pieredzi, vēl joprojām aktuāla ir tā literatūras klāsta, būtiski paplašināšana, kas saistīts ar tulkošanas teoriju un praksi.

Tulkošana no angļu valodas uz latviešu valodu un otrādi ir joma, kurā pasaule nav pieejama mācību, metodiskā un zinātniskā literatūra (Latvijā vērā ņemama attīstība šajā jomā vērojama LU Moderno valodu fakultātes Sastatāmās valodniecības nodaļā), tāpēc studiju programmas docētāji strādā pie materiālu sagatavošanas attiecīgajos studiju kursos.

Īpaši aktuālas šādas publikācijas ir jomās, kas saistītas ar tulkošanas teoriju un praksi, terminoloģiju un leksikogrāfiju, sastatāmo valodniecību, tulkošanas vēsturi Latvijā, kā arī nacionālo reāliju tulkošanas tradīcijām un innovācijām.

Fiziskās kultūras un sporta nodarbībām studentiem ir iespējas izmantot Ventspils Olimpisko sporta halli, ledus halli, vieglatlētikas zāli, futbola laukumu un tenisa kortus Ventspilī, Lielajā prospektā 29 – 1, peldbaseinu Ventspilī, Sarkānmuižas dambī 1 um sporta spēļu laukumu augstskolas dārzā.

9. Ārējie sakari

9.1. Saistība ar darba devējiem

Sakarā ar apstākli, ka studiju programmai vērtējamajā periodā bijuši jau divi izlaidumi, programmas absolventi kļuvuši par saikni ar darba devēju institūcijām, jo ir šo organizāciju un uzņēmumu darbinieki. Tādējādi studiju programmas padomei ir regulāra informācija par absolventu un praktikantu sekmēm lielākajos Ventspils uzņēmumos (piem., SIA „Ventbunkers”, SIA „Ventamonjaks”, „Ventspils Nafta”, Ventspils Brīvostas pārvalde u.c.), Ventspils Domē, Liepājas Domē, Cēsu pašvaldībā, LR Valsts kancelejā, Tulkošanas un terminoloģijas centrā, LR Galvenajā Muitas pārvaldē, Ventspils muitā, Latvijas Olimpiskajā komitejā u.c.

2002. gada pavasarī tika panākta vienošanās ar LR Saeimas Prezidiju par 2 studiju prakses vietām Saeimā 2002. gada rudens semestrī (par šīs prakses rezultātiem sīkāk – nākošajā pašnovērtēšanas ziņojumā).

9.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs

Vērtējamajā periodā šāda sadarbība notikusi ar Agderas koledžu Norvēgijā, Savonlinnas Tulkošanas institūtu Somijā un Orhusas Augstskolu Dānijā.

2000./2001. akadēmiskā gada pavasara semestrī tika nodarbināta vieslektore no Francijas Sabrīna Kurteija otrās svešvalodas (franču val.) pasniegšanai paralēli ar VeA docētāju.

Nākotnē sadarbība tiek plānota ar Laurea Polytechnic Somijā un Tartu Universitātes tulkošanas speciālistiem Igaunijā.

10. Studiju programmas attīstības plāns

1999. gada nogalē, kad studiju programma tika akreditēta, tulkošanas tirgus pieprasījuma specifika Latvijā noteica studiju programmas pašreizējo struktūru, kas nodrošina vispusīgu speciālistu sagatavošanu vienlaicīgi mutiskajā un rakstiskajā tulkošanā trijās valodās (angļu, latviešu un krievu). Situācija 2002. gadā nav būtiski mainījusies, tāpēc arī pašreiz atteikšanās no jebkura šeit pieminētā komponenta liegtu absolventiem iespēju pilnvērtīgi konkurēt tulkošanas tirgū, kam pašlaik nav raksturīga specializācija ne tulkošanas veidos, ne arī valodu šaurākā specializācijā, kurā varētu dominēt kāds konkrēts valodu pāris.

Plaša profila tulkošanas speciālistu sagatavošanai ir kā priekšrocības (maksimāla konkurētspēja Latvijas apstākļos), tā arī trūkumi (intensīvāka studiju slodze un zināmi ierobežojumi specializācijas jomā). Tagad, kad Latvijas daļība Eiropas Savienībā ir reāla iespējamība, jau vistuvākajā nākotnē var rasties nepieciešamība gan pēc atsevišķām tulku un tulkotāju specializācijām, gan arī pēc tematiskās un tulkošanas valodu kombinācijas specializācijas. Līdz ar Latvijas pakāpenisku integrēšanos ES struktūrās, kas pašlaik faktiski notiek jau pirms formālās iestāšanās, konkrētajai studiju programmai arvien aktuālāka kļūst angļu-franču valodu kombinācija. Šo kombināciju īpaši uzsvēra ES institūciju pārstāvji sanāksmē, kas 26.03.99. tika organizēta Brisele ar mērķi iepazīstināt 11 kandidātvalstu augstskolu nozīmīgāko tulkošanas speciālistu sagatavošanas programmu pārstāvjus ar ES tulkošanas pieprasījuma specifiku. Savukārt, turpinoties Latvijas-Krievijas tirdzniecisko sakaru sarukšanas tendencei, varēt rasties nepieciešamība samazināt krievu valodas īpatsvaru programmas A un B daļās (šāda tendence iezīmējusies, piemēram, Polijas, Ungārijas un Slovākijas augstskolās). ES institūciju pārstāvji minētajā sanāksmē arī uzsvēra, ka, tulkojot Eiropas Savienībai, būtu vēlama ne vairs divu, bet gan triju svarīgāko Eiropas valodu prasme, tātad recenzējamajā programmā nākotnē iespējama arī šāda specializācija.

Izdarot minētās izmaiņas nav pieļaujama programmas pārmērīga paplašināšana, tāpēc šīnī gadījumā pieņemamākais varētu būt pamatspecializācija kombinācijā ar blakusspecializāciju.

Aktualitāti joprojām vēl nav zaudējusi doma par to, ka aizvien populārākas kļūst relatīvi nelielas (divu semestru) tulkošanas studiju programmas, kas paredzētas dažādu specialitāšu bakalauriem (ne vien filologiem, bet arī juristiem, ekonomistiem, medikiem u.c.) vai augstāko profesionālo programmu absolventiem, kam ir relatīvi augsts angļu valodas prasmes līmenis, bet pietrūkst tulkošanas iemaņu. ES pašreizējā prakse liecina, ka, piemēram, Eiropas Tiesā un citās ar juridiskajiem aspektiem saistītajās ES institūcijās par rakstisko tekstu tulkotājiem

labprātāk tiek pieņemti darbā diplomēti juristi, bet ne filologi. Šādās studiju programmās visai efektīvi varētu izmantot arī neklātienes un tālmācības formu kombināciju.

Lietderīgi būtu plašāk iesaistīt studentus programmas pasniedzēju veiktajos pētnieciskajos projektos, attiecīgi profilējot studentu diplomdarbu tēmas un veicinot studentu piedalīšanos zinātniskās konferencēs.

Jāveicina akadēmiskā personāla pedagoģisko, zinātniskās pētniecības darbu ārvalstu augstskolās; programmai jāpiesaista ārvalstu vieslektori.

Jārada iespēju studentiem plašāk iekļauties ārvalstīs studējošo apmaiņas programmās.

Tālākā nākotnē būtu jādomā par iespēju studiju programmā uz vienu vai diviem semestriem iesaistīt arī ārvalstu studentus.

Studiju programmas direktors

Dr. philol., asoc. prof.
Jānis Sīlis

2003. gada 25. janvārī